

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 403/01
Zo dňa: 13.05.2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 22
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej
správy a územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov
a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov,
inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov**

Východoslovenská galéria

Košice júl 2013

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 4031/01 z 13.05.2013 vykonali:

Ing. Tatiana Immerová, vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Anna Sováková, členka kontrolnej skupiny

Ing. Róbert Oravec, člen kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov, ktorej účelom bolo overiť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 15.05.2013 do 18.07.2013 vo Východoslovenskej galérii, Hlavná 27, 040 01 Košice, IČO 31297820 za kontrolované obdobie roka 2012 a súvisiaceho obdobia.

Predmetom kontroly bol rozpočet a podnikateľská činnosť kontrolovaného subjektu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom, preverenie účinnosti vnútorného kontrolného systému.

Východoslovenská galéria (ďalej len „VSG“ alebo „kontrolovaný subjekt“ alebo „príspevková organizácia“) je právnická osoba, v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“), ktorej poslaním je v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o múzeách a galériách“) a vyhlášky č. 523/2009 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“), ktorou sa ustanovujú podrobnosti o základných odborných činnostiach v múzeu alebo galérii a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty vykonávať zberateľskú, vedecko-výskumnú a kultúrno-vzdelávaciu činnosť. Základným poslaním galérie je na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďovať, ochraňovať, vedecky a odborne zhodnocovať, odborne spracovávať a verejnosti prezentovať diela všetkých disciplín výtvarného umenia domáceho i zahraničného pôvodu jednotlivých historických období a súčasnosti s osobitným zameraním na východoslovenský región a výtvarné diela 19. a prvej polovice 20. storočia a súčasného výtvarného umenia.

Zhrnutie

Zaradenie kontroly do plánu kontrolnej činnosti vyplývalo zo strategického plánu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2013 - 2015, zamerania na efektívnu verejnú správu a spokojného občana z kontrol v oblasti samosprávy.

Kontrolou boli zistené porušenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“) v prípade netvorenia rezervného fondu v zmysle § 25 uvedeného zákona a nevymedzenia predmetu podnikateľskej činnosti v zriaďovacej listine príspevkovej organizácie KSK v zmysle § 21 ods. 9 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolou výdavkov čerpaných v rámci poskytnutých dotácií z rozpočtu MK SR bolo zistené pri poskytovaní preddavkov na obstaranie publikácie a katalógu porušenie ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy s následkom porušenia zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“). Vyplatením zmluvne nedohodnutého preddavku v sume 8 418,04 eur za dielo dodané v nasledujúcom roku došlo k porušeniu § 19 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čo malo za následok porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. l) uvedeného zákona. Nevedením evidencie v čase obstarania a nepreukazným nakladaním a účtovaním o uvedenom majetku postupovala VSG v rozpore s § 7 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov (ďalej len „zákon o majetku VÚC“). Zároveň tým, že VSG nevedela doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi konala v rozpore s povinnosťou v zmysle § 6 ods. 1 zákona o účtovníctve.

Úhradou vyfakturovaných honorárov v sume 2 200,00 eur v rozpore s ich zadefinovaním v usmernení k žiadosti k projektom (Priestor Identity a Non Identical Space) došlo k porušeniu § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V rozpore s účelom použitia boli v rámci spolufinancovania vyúčtované výdavky nesúvisiace s projektom Non Identical Space v sume 382,14 eur, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods.1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Pri projekte Reštaurovanie umeleckého diela Anton Jaszusch boli v rozpore so žiadosťou vyúčtované v rámci spolufinancovania projektu výdavky na cestovné. Nedodržaním ustanoveného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami došlo k porušeniu § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V rámci poskytnutých finančných prostriedkov z rozpočtu KSK na projekt MOST KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ A PROVENCE – ALPES-Cote d Azur, zameraný na zviditeľnenie regiónu, jeho umeleckých osobností, boli finančné prostriedky v sume 1 000,00 eur na rezidenčný pobyt pre umelca, ktorý nebol z košického regiónu, vynaložené v rozpore s § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy s následkom porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. j) uvedeného zákona. Čerpanie výdavkov v sume 500,00 eur na služobnú cestu štatutárneho zástupcu VSG nad rámec

výdavkov rozpočtu uvedeného projektu malo za následok porušenie § 31 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona.

Predajom abonentiek verejnosti (výhodnejšie vstupenky), za cenu, ktorá nebola upravená interným predpisom VSG a nedeklarovala náklady na poskytnutie tejto výhody, bol porušený § 13 ods. 1 zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenách“).

VSG ako prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia v knihe ubytovaných neuvádzal vo všetkých prípadoch zákonné náležitosti podľa § 24 ods. 1 zákona č. 496/2008 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v platnom znení. Nesplnením si povinnosti poskytovať svoje výkony odplatne podľa § 26 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy (73 prípadov) došlo ku kráteniu výnosov z podnikateľskej činnosti v sume 1 095,00 eur. Zároveň nebola splnená povinnosť zaplatať dane za ubytovanie v zmysle § 37 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“).

Kontrolou vynaložených bežných výdavkov súvisiacich s telekomunikačnými službami sa VSG nesprávala hospodárne podľa § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy keď neevidovala hovory z mobilných telefónov na súkromné a služobné účely. Nezdanením zamestnaneckého benefitu vo forme nepenažného plnenia bol porušený § 5 ods. 2 zákona 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“).

VSG tým, že si nesplnila povinnosť u zahraničných osôb z dosiahnutých príjmov na území SR vykonať zrážku dane pri výplate, poukázaní alebo pri pripísaní úhrady v prospech daňovníka v sume 183,61 eur, postupovala v rozpore s § 43 ods. 10 zákona o dani z príjmov.

Kontrolou uplatnených cestovných náhrad a s tým súvisiacich dokladov bolo zistené, že kontrolovaný subjekt v deviatich prípadoch konanie kontrolovaného subjektu v rozpore so zákonom č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestových náhradách“) s následkom porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. písm. b) o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 336,65 eur - v prípade uplatnenia stravného za obedy, ktorých poskytnutie bolo zahrnuté v uhradených nákladoch na konferenciu konanú v Prahe, pri použití súkromného motorového vozidla bez súhlasu zamestnávateľa, v prípade uplatnenia vyššej sadzby stravného oproti zákonnému nároku (v nadväznosti na dĺžku zahraničnej pracovnej cesty), nesprávnym uplatnením stravného a tým čerpania vreckového nad rámec oprávnenia.

V šiestich prípadoch, z dôvodu nesplnenia zákonnej povinnosti predložiť zamestnávateľovi písomné doklady potrebné na vyúčtovanie náhrad, bola porušená finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V prípade nepreukázania hospodárneho vynaloženia verejných prostriedkov na zahraničnú pracovnú cestu v sume 231,49 eur bola porušená finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Nehospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami v zmysle § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách s následným porušením finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo zistené pri úhrade verejných prostriedkov VSG za nevyužívané vyfakturované služby súvisiace s ubytovaním a poskytnutím leteníek v sume 2 441,00 eur.

V oblasti dodržiavania zákona o účtovníctve boli zistené nedostatky vyplývajúce z nehodnovernej evidencie tržieb za vstupenky a ich zaúčtovania čo bolo nepreukázateľné podľa § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve, z nevytvorenia opravných položiek k pohľadávkam v správnej výške s následkom vykazovania nadhodnotenia aktív čím si VSG nesplnila povinnosť účtovať v zmysle § 7 ods. 1 uvedeného zákona.

Kontrolou dodržiavania ustanovení zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“), bolo v piatich prípadoch zistené, že VSG pri výbere dodávateľov na reštaurátorské a prekladateľské služby, a za účelom prenájmu techniky nevykonala prieskum trhu, resp. neoslovila potenciálnych uchádzačov oprávnených poskytovať požadované služby na daný predmet zákazky. Oslovením len jedného uchádzača nezabezpečila uplatnenie princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, transparentnosti, dostatočnej konkurencieschopnosti ponúk hospodárnosti a efektívnosti v zmysle § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Verejné prostriedky v sume 19 551,79 eur boli použité nehospodárne, v rozpore s § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách s následkom porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. j) uvedeného zákona. Nezverejnenie súhrnnej správy o zákazkách s nízkou hodnotou raz štvrťročne na webovom sídle verejného obstarávateľa malo za následok konanie v rozpore s § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

Porušenia ustanovení zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) vyplývali z nezverejnenia zákonných povinností povinnej osoby v zmysle § 5 a §5a uvedeného zákona.

Vykazovanie opráv v rámci obstarania dlhodobého hmotného majetku, malo za následok nesprávne účtovanie, čo bolo v rozpore s § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve.

Kontrolou postupu VSG pri obsadzovaní nebytových priestorov boli zistené viaceré nedostatky, keď aj napriek nesplneniu podmienky účasti na ponukovom konaní bola s nájomcom podpísaná zmluva, ktorá v dvoch prípadoch nekopírovala podmienky zámeru na prenájom nebytových priestorov čo nebolo v súlade s deklarovaným zámerom v zmysle § 9a ods. 1 písm. c) zákona o majetku VÚC.

Pri nakladaní s majetkom v troch preverovaných prípadoch neboli prehodnocované zmluvne dohodnuté výšky náhrad nákladov za dodávku služieb spojených s prenájomom nebytových priestorov. Tým, že ich výška nebola stanovená na základe kalkulácie ekonomicky oprávnených nákladov, VSG nepostupovala v súlade s § 12 ods. 5 o cenách. Stratou z takto nevýhodne uzavretých zmlúv v sume 2 090,00 eur (bez príjmu za prenájom parkovacích miest v sume 1 110,00 eur) VSG nesplnila povinnosť zachovávať hospodárnosť v zmysle § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Neplnením si povinností vyplývajúcich z poistnej zmluvy nebola dostatočne zabezpečovaná ochrana zbierkových predmetov podľa § 8 ods. 2 písm. d) zákona o múzeách a galériách.

Kontrolovaný subjekt porušil zákon o finančnej kontrole v tom, že nevykonával predbežnú finančnú kontrolu v súlade s týmto zákonom.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

1. Odporúčame prehodnotiť rozsah živnostenských oprávnení.
2. Odporúčame aktualizovať Smernicu č. E-1/2011 z 1. apríla 2011 o poskytovaní prechodného ubytovania v priestoroch VSG (ďalej len „smernicu o poskytovaní prechodného ubytovania“).
3. Upraviť vnútorným predpisom rozsah a spôsob použitia výdavkov na reprezentačné a propagačné účely.

1. Rozpočet a podnikateľská činnosť

1.1. Rozpočet

VSG bola zriadená ako príspevková organizácia KSK, ktorá je na rozpočet KSK zapojená príspevkom.

Rozpočet KSK na rok 2012 bol schválený 12.12.2011 uznesením č. 345/2011. Súčasťou celkového rozpočtu KSK na rok 2012 bol príspevok pre príspevkovú organizáciu na príslušný rozpočtový rok v sume 263 005,00 eur (bežné výdavky). V priebehu roka bol upravený na sumu 283 484,00 eur. Bežný transfer z rozpočtu KSK v roku 2012 predstavoval čiastku 306 086,00 eur. Ostatné dotácie na spolufinancovanie projektov predstavovali sumu 80 418,05 eur.

V priebehu roka 2012 došlo zo strany zriaďovateľa k desiatim úpravám výšky schváleného rozpočtu. Kontrolovaný subjekt v súlade s požiadavkou zriaďovateľa rozpísal rozpočet a jeho zmeny na jednotlivé rozpočtové podpoložky.

VSG hospodárila s majetkom vo vlastníctve KSK, ktorý jej bol zverený na plnenie predmetu činnosti. Vo vzťahu k iným právnickým a fyzickým osobám vystupoval ako správca majetku.

a) Dodržiavanie ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Kontrolou bolo preverené, že podiel výrobných nákladov príspevkovej organizácie krytých tržbami bol v roku 2012 menší ako 50 %.

Tržby a výrobné náklady VSG v zmysle opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov pre rok 2013 (ďalej len „opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31“) sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

v eur

Tržby mínus predaný tovar	59 891,52
Výrobné náklady	471 977,96
Výpočet podielu výrobných nákladov pokrytých tržbami [(tržby : výrobné náklady) x100%]	12,69% < 50%

b) Hospodárenie príspevkovej organizácie

VSG vykázala v účtovníctve v roku 2012 výsledok z hospodárenia za hlavnú činnosť a vrátane podnikateľskej činnosti, ktorý pri dosiahnutých výnosoch a nákladoch za kontrolované obdobie je uvedený v tabuľke č. 2:

Tabuľka č. 2

Rok 2012 – hlavná činnosť	v eur
Náklady spolu	482 534,46
Výnosy spolu	487 193,56
Hospodársky výsledok/+zisk; -strata	4 659,10
- z toho splatná daň z príjmov	2,11
Rok 2012 – vrátane podnikateľskej činnosti	v eur
Náklady spolu	483 581,85
Výnosy spolu	490.160,43
Hospodársky výsledok/+zisk; -strata	+ 6 578,58
z toho splatná daň z príjmov (2,11 €+384,46 €)	386,57

Zaplatená daňová povinnosť správcovi dane v sume 472,31 eur zahŕňala daň za podnikateľskú činnosť, ako aj daňovú povinnosť z hlavnej činnosti viažucu sa na prenájom priestorov. Rozdiel medzi splatnou daňou z príjmov, upravenou o pripočítateľné položky a prenájom z hlavnej činnosti a daňou zaplatenou správcovi dane v sume 85,71 eur bol 30.04.2013 zaúčtovaný na ťarchu nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov.

VSG postupovala v súlade s § 24 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď výnosy určené svojim rozpočtom splnila na 145,61 % (60 793,62 eur).

c) Tvorba fondov

Kontrolovaný subjekt tým, že z výsledku hospodárenia netvoril rezervný fond, postupoval v rozpore s § 25 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

d) Predaj abonentiek

Interným predpisom „Ceny vstupného“, s platnosťou od 01.01.2011, mala VSG upravené ceny vstupného pre dospelých, žiakov, študentov a dôchodcov. Ďalej mala upravené hromadné vstupné – rodinné, cenu stanovenú pre zdravotne ťažko postihnutých a pedagogický dozor. Ceny vstupného sa pohybovali v rozmedzí od 0,00 eur do 1,50 eur.

Kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že v preverovanom období boli VSG predávané abonentky (výhodnejšie vstupenky), ktorých cena nebola kontrolovaným subjektom upravená vyššie uvedeným interným predpisom. Tržby z ich predaja sa pohybovali v rozmedzí od 1,00 eur do 5,00 eur za kus a boli dosiahnuté v sume 509,00 eur. Stanovenie predajnej ceny nebolo ekonomicky podložené. VSG tým, že nevedla a neuchovala cenovú evidenciu,

ktorá by deklarovala náklady na poskytnutie tejto služby postupovala v rozpore s § 13 ods. 1 zákona o cenách.

1.2. Podnikateľská činnosť

VSG so súhlasom zriaďovateľa v kontrolovanom období vykonávala podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, v oblasti prenájmu nehnuteľností spojeného s poskytovaním iných ako základných služieb spojených s prenájomom. V zriaďovacej listine príspevkovej organizácie KSK nebol vymedzený predmet podnikateľskej činnosti podľa § 21 ods. 9 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

a) dodržanie princípu rozúčtovania nákladov na vlastnú podnikateľskú činnosť

Podľa výkazu ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01 zostaveného za kontrolované obdobie VSG vykázala v podnikateľskej činnosti kladný hospodársky výsledok. Výnosy za kontrolované obdobie boli dosiahnuté v celkovej výške 2 966,87 eur a boli tvorené tržbami z predaja služieb za prenájom ubytovacích priestorov.

Kontrolovaný subjekt mal upravené vnútroorganizačné rozúčtovanie nákladov z vlastnej podnikateľskej činnosti internou smernicou, ktorá nadobudla účinnosť 01.11.2012. Táto smernica bola legalizáciou zaužívaného postupu kontrolovaného subjektu. VSG účtovala o nákladoch tak z hlavnej, ako aj z podnikateľskej činnosti. Náklady (podľa druhu) na hlavnú a podnikateľskú činnosť viedla na jednom syntetickom účte, analyticky rozlíšene. Princíp pre výpočet podielu nákladov na vlastnú podnikateľskú činnosť z celkových prevádzkových nákladov, ktoré sa nedali priamo vyčísliť, bol určený podielom výmery ubytovacieho priestoru k celkovej úžitkovej ploche.

Kontrolou bolo zistené, že v dvanástich prípadoch nebol, z celkových prevádzkových nákladov VSG, dodržaný princíp rozúčtovania nákladov na vlastnú podnikateľskú činnosť, čím tieto náklady na podnikateľskú činnosť neboli vykázané v správnej výške o sumu 651,12 eur. Zákonná povinnosť krytia nákladov na podnikateľskú činnosť výnosmi z nej podľa § 28 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bola kontrolovaným subjektom dodržaná.

b) Poskytovanie výkonov príspevkovou organizáciou

V zmysle internej smernice o poskytovaní prechodného ubytovania v priestoroch VSG kontrolovaný subjekt poskytoval prechodné ubytovanie pre partnerov galérie a pre cudzie osoby podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Vyššie uvedená smernica deklarovala uplatnenie DPH k cene za ubytovanie, aj napriek skutočnosti, že v kontrolovanom období už VSG nebola platiteľom DPH.

VSG ako prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia viedol knihu ubytovaných a evidoval ubytovacie listy. Porovnaním evidencie bola v dvoch prípadoch (18 nocí) zistená nezrovnalosť, keď v knihe ubytovania neboli zaznamenané ubytované osoby. Zároveň v knihe ubytovaných neboli vo všetkých prípadoch uvedené zákonné náležitosti ako číslo občianskeho preukazu alebo cestovného dokladu a adresa trvalého pobytu. Vyššie uvedenými

nedostatkami nebol dodržaný § 24 ods. 1 zákona č. 496/2008 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v platnom znení.

Povinnosť poskytovať svoje výkony odplatne ukladá príspevkovej organizácii ustanovenie § 26 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Kontrolná skupina zistila, že VSG v 73 prípadoch poskytla ubytovanie partnerom galérie bezplatne, čím došlo k porušeniu vyššie uvedeného ustanovenia zákona a ku kráteniu výnosov z podnikateľskej činnosti v sume 1 095,00 eur. Zároveň nebola splnená povinnosť zaplata dané za ubytovanie v zmysle § 37 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

2.1. Súlad vybraných výdavkov s rozpočtovými pravidlami

Preverení čerpania finančných prostriedkov poskytnutých v roku 2012 VSG zo štátneho rozpočtu v rámci grantového systému z rozpočtu MK SR na podporu realizácie projektov boli zistené nedostatky vyplývajúce z použitia finančných prostriedkov na úhradu výdavkov, ktoré priamo nesúviseli s podporenými projektmi, z nesplnenia povinností zo strany VSG vyplývajúcich z uzatvorených zmlúv, poskytnutia preddavkov.

a) Projekty - Ján Mathé -RETROSPEKTÍVA/POCTY PRE JÁNA MATHÉHO a Juraj Bartusz: BIELA/ČIERNA

Čerpanie výdavkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu SR (ďalej len „ŠR SR“) v roku 2009 bolo zistené, že VSG poskytla pri oboch projektoch dodávateľovi za účelom vydania katalógu s názvom BIELA/ČIERA a publikácie Ján Mathé HLADAČ DOBRA preddavky spolu v sume 8 418,04 eur, pričom tieto boli vyhotovené a dodané VSG až v nasledujúcom roku.

VSG nezabezpečila preukázateľnosť účtovníctva, keď o preddavku účtovala ako o dodanej službe, čím si nesplnila povinnosť v zmysle § 8 zákona o účtovníctve. Neúčtovaním na príslušnom účte pri poskytovaní preddavkov podľa § 43 ods. 4 platných postupov účtovania konala VSG v rozpore s § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve.

V uvedených prípadoch VSG nevykonala dôsledne predbežnú finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole, keď bez dohodnutia platobných podmienok bola povolená ich úhrada vo forme preddavku čím porušila § 9 ods. 1 zákona o finančnej kontrole. Úhrada záväzkov mala v uvedených prípadoch charakter poskytnutého preddavku, ktorý sa v zmysle platných postupov účtovania uhrádza pred splnením zmluvy zo strany dodávateľa.

VSG tým, že uhradila faktúry, vystavené v mesiaci december 2009, pričom preddavok nebol písomne dohodnutý a dielo bolo dodávateľom ukončené a dodané až v roku 2010 nekonala v súlade s § 19 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého subjekt verejnej správy môže poskytovať preddavky, ak boli vopred v zmluve o dodávke výkonov a tovarov písomne dohodnuté. Uvedeným konaním došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. l) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého je porušením finančnej disciplíny úhrada preddavku z verejných

prostriedkov v rozpore s týmto zákonom alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov.

VSG nevedela preukázať koľko katalógov a publikácií bolo na základe poskytnutých finančných prostriedkov dodaných, následne odpredaných a poskytnutých bezplatne. Podľa údajov vykazovaných k 31.12.2012 v účtovníctve evidovala v sklade tovaru na predaj katalógy v počte 235 ks á 0,01eur/ks, spolu v sume 2,35 eur a publikácie v počte 22 ks á 0,01 eur/ks, spolu v sume 0,22 eur. Pritom, z dôvodu absencie skutočne dodaného množstva, nevedela obstarávaciu cenu tovaru zdôvodniť.

Nevedením evidencie v čase obstarania, následným nepreukazným nakladaním a účtovaním o uvedenom majetku postupovala VSG v rozpore s § 7 ods. 1 a ods. 2 zákona o majetku VÚC. Zároveň tým, že nevedela doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi konala v rozpore s povinnosťou v zmysle § 6 ods. 1 zákona o účtovníctve.

b) Projekt - Priestor Identity

Kontrolou poskytnutej dotácie na podporu realizácie projektu „Priestor Identity“ podporeného v rámci dotačného systému MK SR (ďalej len „podporený projekt“) na realizáciu autorskej výstavy Ilony Németh vo VSG boli zistené nezrovnalosti v zmysle usmernenia zo strany MK SR pri čerpaní dotácií, v ktorom v časti oprávnené (akceptovateľné) výdavky boli nadefinované honoráre (odmeny), ako výplata výkonným umelcom - hercom, tanečníkom, spevákom, autorom diel literárnych, vedeckých, umeleckých, ktoré sú výsledkom vlastnej duševnej činnosti autora, autorom a zhotoviteľom databáz, výrobcom zvukových a zvukovo-obrazových záznamov - v zmysle zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov, pri prácach a službách vykonávaných/realizovaných na objednávku/faktúru výlučne na vystúpenia umelcov, sólistov, súborov a moderátorov. Pritom vyfakturovaný honorár od zahraničného dodávateľa v sume 1 000,00 eur, ktorý v predmete podnikania, podľa údajov na webovom sídle dodávateľa nemá umeleckú činnosť preukázala VSG iba vyjadrením na faktúre „Honorár pre realizačný projekt výstavy Ilona Németh Priestor Identity“.

Zo strany kontrolovaného subjektu došlo k nedodržaniu ustanoveného resp. určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami v sume 1 000,00 eur v zmysle § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a tým k porušeniu finančnej disciplíny.

c) Projekt - Non Identical Space

Kontrolou poskytnutej dotácie na podporu realizácie projektu „Non Identical Space“ podporeného v rámci dotačného systému MK SR na realizáciu autorskej výstavy Ilony Németh v Českej republike bolo zistené, že VSG v žiadosti o dotáciu na obsahovo identický projekt, s projektom Priestor Identity konala v rozpore s čestným vyhlásením ako neoddeliteľnej súčasťou žiadosti, v ktorej deklarovala, že sa neuchádza paralelne o dotáciu na obsahovo identický projekt v iných programoch, resp. podprogramoch dotačného systému MK SR.

Kontrolou výdavkov spojených s uvedeným projektom boli zistené nezrovnalosti v zmysle usmernení zo strany MK SR pri čerpaní dotácií. Podľa uzatvorených zmlúv s KSK, prostredníctvom ktorého boli finančné prostriedky poskytnuté, mali byť tieto použité v objemoch stanovených v rozpočte projektu, resp. dotácia poskytnutá na úhradu výdavkov

najviac v sume, ktorú k takejto položke bola uvedená v celkovom rozpočte podporeného projektu. Nezrovnalosti boli zistené pri vyúčtovaní poskytnutej dotácie pri výdavkoch na cestovné, ktoré v rozpočte projektu neboli uvedené, pri výdavkoch predložených k vyúčtovaniu, ktoré priamo nesúviseli s podporeným projektom, pri výdavkoch, ktoré nezodpovedali zadefinovaným oprávneným výdavkom v pokynoch ku žiadosti v časti honoráre.

Vyfakturovaný honorár od zahraničného dodávateľa v sume 1 200,00 eur, ktorý v predmete podnikania, podľa údajov na webovom sídle dodávateľa, nemá umeleckú činnosť preukázala VSG iba vyjadrením na faktúre „Honorár pre realizačný projekt výstavy Ilona Németh Non Identical Space“. Ani v tomto prípade VSG nepreukázala, že honorár bol vyplatený výkonnému umelcovi.

Zo strany kontrolovaného subjektu došlo k nedodržaniu ustanoveného resp. určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami a tým k porušeniu finančnej disciplíny v sume 1 200,00 eur v zmysle § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Ďalej bolo zistené, že vo vyúčtovaní boli v rámci spolufinancovania uplatnené výdavky na reklamné služby (vylep okien, tlač plagátov na stĺpy, a vylep stĺpov) spolu v sume 270,00 eur, ktoré s projektom nesúviseli, prepravné (nekorešpondovali s termínom výstavy) v sume 112,14 eur. VSG tým, že vyúčtovala výdavky nesúvisiace s uvedeným projektom, použila verejné prostriedky v sume 382,14 eur v rozpore s účelom použitia, čím porušila finančnú disciplínu podľa § 31 ods.1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

d) Projekt - Reštaurovanie umeleckého diela - Anton Jaszusch

Kontrolou poskytnutých finančných prostriedkov zo ŠR SR v sume 8 500,00 eur, na podporu realizácie projektu „Reštaurovanie - Anton Jaszusch, „Voľná kompozícia V“ (revolúcia), 1922-1924“ podporeného v rámci dotačného systému MK SR bolo zistené, že k vyúčtovaniu dotácie boli predložené výdavky spojené s prepravným, napriek tomu, že tieto v uvedenom projekte v rozpočte neboli a VSG ich deklarovala v rámci vyúčtovania výdavkov z vlastných zdrojov vynaložených na spolufinancovanie projektu.

Kontrolovaný subjekt nepoužil vlastné zdroje v súlade s čl. 2 ods. 1 a ods. 2 zmluvy č. 2647/2012/2 o poskytnutí dotácie, podľa ktorého „konečný prijímateľ je oprávnený použiť poskytnutú dotáciu len na realizáciu podporeného projektu a len na úhradu schválených výdavkov a môže použiť dotáciu aj na úhradu len niektorých výdavkov určených v čl. 2 bode 1 tejto zmluvy. Konečný prijímateľ, ktorý je oprávnený použiť dotáciu na úhradu príslušných výdavkov najviac v sume, ktorú k takejto položke uviedol v celkovom rozpočte podporeného projektu, a to na honoráre (odmeny) a osobné náklady“, nesplnil, resp. porušil podmienky použitia dotácie v sume 65,00 eur. Uvedeným konaním, t.j. nedodržaním ustanoveného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami kontrolovaný subjekt konal v rozpore s § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v uvedenej sume porušil finančnú disciplínu.

e) Projekt - MOST KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ A PROVENCE – ALPES-Cote d Azur.

VSG čerpala v roku 2012 finančné prostriedky poskytnuté z rozpočtu KSK v sume 2 000,00 eur na projekt MOST KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ A PROVENCE – ALPES-Cote d Azur.

Kontrolou finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu KSK v sume 2 000,00 eur bolo zistené, že finančné prostriedky predložené k vyúčtovaniu nekorešpondovali so schválenými výdavkami uvedenými v rozpočte žiadosti, že nebola preukázaná informovanosť prijímateľa o podporenom projekte na webovej stránke ako aj na www.terraincognita.sk a predložená fotodokumentácia nemala vypovedaciu hodnotu, čím VSG konala v rozpore s podmienkami účelového navýšenia rozpočtu kultúrnych organizácií na financovanie projektov z programu Terra Incognita.

Zároveň tým, že na spoluprácu pri realizácii projektu MOST KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ A PROVENCE – ALPES-Cote d Azur, t.j. na rezidenčný pobyt bol vybratý umelec nie z košického regiónu, pričom podľa žiadosti k projektu išlo o zviditeľnenie regiónu, jeho umeleckých osobností a tým k rozvoju cestovného ruchu, neboli výdavky v sume 1 000,00 eur čerpané v zmysle § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy s následkom porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. j) uvedeného zákona.

Čerpanie výdavkov v sume 500,00 eur na služobnú cestu štatutárneho zástupcu VSG nad rámec výdavkov rozpočtu žiadosti malo za následok porušenie § 31 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona.

Ďalej bolo pri kontrole bežných výdavkov súvisiacich s činnosťou VSG zistené:

f) Používanie telefónov na služobné a súkromné účely

Za účelom zachovávania maximálnej hospodárnosti a efektívnosti pri používaní mobilných telefónov nebol zo strany kontrolovaného subjektu vypracovaný predpis pre pridelovanie a používanie služobných mobilných telefónov, nebol stanovený zamestnancom limit na prevádzku mobilného telefónu. Prekročenie paušálov bolo zdôvodňované komunikáciou so zahraničnými galériami. Nesledovaním hovorov na súkromné a služobné účely VSG nepostupovala hospodárne podľa § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. VSG tým, že nesledovala používanie telefónov na služobné a súkromné účely poskytovala svojim zamestnancom zamestnanecký benefit vo forme nepeňažného plnenia, ktoré je v zmysle zákona o dani z príjmov predmetom dane. Nezdanením nepeňažného plnenia bol porušený § 5 ods. 2 zákona o dani z príjmov.

g) Auto prevádzka

Kontrolná skupina zistila, že záznamy o prevádzke vozidiel neboli vedené úplne, neboli preukázateľné, a teda neboli ani správne. Zodpovední zamestnanci (vodiči) nepostupovali v súlade s čl. 10 ods. 5 písm. c) smernice č. 2/2011 pre organizáciu auto prevádzky služobných motorových vozidiel, pretože v záznamoch o prevádzke vozidla nevyplňovali všetky predpísané údaje (o čase odchodu, resp. príchodu vozidla, o doplnení pohonných hmôt, o prepravovaných osobách resp. niektoré záznamy neboli podpísané vodičom). Uvedené nedostatky boli zistené v záznamoch o prevádzke vozidiel v 12 prípadoch za preverované obdobie január, apríl až jún a september 2012.

h) Zrážková daň

VGS uzatvárala rámcové zmluvy o vytvorení diela v zmysle autorského zákona, kde sa ako objednávatel' v záverečných ustanoveniach zaviazala splniť odvodovú povinnosť v zmysle § 6 zákona NR SR č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch vo výške 2 % z hrubej odmeny. Kontrolou bolo zistené, že VSG vykonávala túto odvodovú povinnosť aj za zahraničné osoby (8 prípadov), u ktorých bolo potrebné z dosiahnutých príjmov (1 150,00 eur) na území SR uplatniť zrážkovú daň podľa § 43 zákona o dani z príjmov. VSG tým, že si nesplnila povinnosť vykonať zrážku dane pri výplate, poukázaní alebo pri pripísaní úhrady v prospech daňovníka v sume 183,61 eur postupovala v rozpore s § 43 ods. 10 uvedeného zákona.

i) cestové náhrady

Kontrolou uplatnených cestovných náhrad a s tým súvisiacich dokladov bolo v 18 prípadoch zistené konanie kontrolovaného subjektu v rozpore so zákonom o cestových náhradách s následkom porušenia finančnej disciplíny.

Z dôvodu uplatnenia stravného za obedy, ktorých poskytnutie bolo zahrnuté v uhradených nákladoch na konferenciu konala VSG v rozpore s § 1 ods. 4 zákona o cestovných náhradách. Vyplatením stravného nad rámec oprávnenia v sume 19,41 eur bola porušená finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolou vyúčtovania cestovných náhrad bolo ďalej zistené porušenie § 7 ods. 1 zákona o cestovných náhradách v spojení s čl. III bod 4. smernice č. 3/2011 o poskytovaní cestovných náhrad pri tuzemských a zahraničných pracovných cestách (ďalej len „smernica o cestovných náhradách“) tým, že nedošlo k písomnej dohode so zamestnávateľom o použití súkromného motorového vozidla, čím zamestnancovi nepatrila základná náhrada za každý jeden km jazdy a náhrada za spotrebované pohonné látky. Uvedené konanie malo za následok nedodržanie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 246,95 eur.

Kontrolovaný subjekt tým, že si uplatňoval sadzbu stravného vyššiu, než na akú mu vznikol nárok v nadväznosti na dĺžku trvania zahraničnej pracovnej cesty mimo územia SR postupoval v rozpore s § 13 ods. 1 zákona o cestovných náhradách v spojení s čl. V bod 3 smernice o cestovných náhradách, následkom čoho porušil finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. b) o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 65,74 eur.

Tým, že si zamestnanec nesplnil povinnosť vo vyúčtovaní zahraničnej pracovnej cesty deklarovať podpisom, vo vyhlásení zamestnanca vo vyúčtovaní náhrad, poskytnutie zabezpečeného jedla nebol dodržaný § 13 ods. 7 zákona o cestovných náhradách v spojení s čl. VI bod 4 smernice o cestovných náhradách.

Kontrolná skupina zistila porušenie § 14 zákona o cestovných náhradách v spojení s čl. V bod 4 smernice o cestovných náhradách v prípade vyplácania vreckového, ktoré bolo poskytnuté zamestnávateľom v zmysle zákonných ustanovení a stanovené vo výške 5 % zo stravného. Nesprávnym uplatnením stravného došlo k čerpaniu vreckového nad rámec oprávnenia podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 4,55 eur.

K porušeniu § 36 ods. 7 zákona o cestovných náhradách v spojení s čl. VI bod. 4 smernice o cestovných náhradách došlo z dôvodu nesplnenia zákonnej povinnosti predložiť zamestnávateľovi písomné doklady potrebné na vyúčtovanie náhrad, následkom čoho bola porušená finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. k) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. V dôsledku uvedeného bol vytvorený priestor na doplnenie vopred schválených podmienok služobnej cesty tak, ako to bolo v prípade cestovného príkazu na služobnú cestu, keď k zamestnávateľom schválenému spôsobu prepravy bol rukou dopísaný spôsob prepravy vlastným motorovým vozidlom.

Kontrolou predložených cestovných príkazov o vykonaných služobných cestách a s tým súvisiacich dokladov bolo v jednom prípade zistené:

Došlou faktúrou od cestovnej spoločnosti v sume 2004,00 eur bola vyúčtovaná služba – tri letenky na trase Košice – Viedeň – Praha – Košice (1 800,00 eur) plus ubytovanie vo Viedni pre tri osoby (204,00 eur). Kontrolou bolo zistené, že k plneniu fakturovanej služby tak, ako bolo deklarované a v účtovníctve záúčtované nedošlo. Zahraničnej služobnej cesty sa zúčastnili dve osoby, ktoré využili služby na trase Košice – Viedeň a z nich len jedna osoba na trase Praha – Košice. Zároveň vyfakturovaná služba za poskytnutie ubytovania nebola využitá vôbec (nebola predmetom objednávky).

Úhradou nevyužitej služby v sume 1 404,00 eur VSG nehospodárila s verejnými prostriedkami v zmysle § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čím porušila finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Preverením zahraničnej služobnej cesty do Krakowa vykonanej v septembri 2012 a vyúčtovanej v sume 231,49 eur bolo zistené nehospodárne konanie VSG v dôsledku nepredloženia relevantných dokladov preukazujúcich účel služobnej cesty.

Vykonanie služobnej cesty za účelom vrátenia umeleckých diel z výstavy konanej v roku 2010 VSG nevedela preukázať protokolom o odovzdaní umeleckých diel ani dokladom o poistení predmetov zbierkového fondu pri prevoze oprávnenej osobe. Zároveň o tomto novoobjavenom majetku nebolo deklarované ani v Protokole o vykonaní mimoriadnej revízie zbierkového fondu 09.07.2012. K záúčtovaniu vykonanej cesty do zahraničia a vyúčtovaniu spotreby pohonných látok boli doložené opravovaná žiadamka s vybieleným menom spolucestujúceho a neúplne podpísaný záznam o prevádzke motorového vozidla. Vyššie uvedené skutočnosti nepoukázali na hospodárne vynakladanie verejných prostriedkov v zmysle § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy s následkom porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 231,49 eur.

Uvedené nedostatky poukazujú na nedôslednú predbežnú finančnú kontrolu podľa § 9 zákona o finančnej kontrole pri vynakladaní finančných prostriedkov na cestovné náhrady.

j) vyfakturované ubytovacie služby

Kontrolou bolo zistené, že v dvoch prípadoch boli uhradené finančné prostriedky za vyfakturované ubytovanie spolu v sume 1 525,00 eur, v členení daň za ubytovanie a počet

pobytových dní. Z dôvodu, že v daňovom doklade neboli identifikované osoby, ktoré uvedené služby využívali, boli tieto na základe vyžiadania kontroly NKÚ SR kontrolovaným subjektom doplnené.

Na základe listu poskytovateľa ubytovacích služieb bola fakturácia ubytovania v uvedených dvoch faktúrach vykonaná na základe nie skutočného počtu osôb a nocí ale na základe objednávok, a v nich objednaných osôb a nocí a to vzhľadom k tomu, že ani v deň, na ktorý boli izby zarezervované, neboli objednávky zo strany VSG stornované. Poskytovateľ ubytovacích služieb ďalej v liste uviedol pochybenie v časti daň z ubytovania a vrátenie neoprávnenej čiastky v sume 17,00 eur formou dobropisu. Z uvedeného vyplývalo, že za dve osoby, ktoré boli ubytované v ubytovacom zariadení jednu noc a tri osoby dve noci spolu predstavovali skutočné výdavky čiastku 488,00 eur.

VSG nehospodárila s verejnými prostriedkami v zmysle § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď uhradila finančné prostriedky za služby, ktoré nevyužila. Tým, že použila verejné prostriedky v rozpore s určeným účelom porušila finančnú disciplínu v sume 1 037,00 eur podľa § 31 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona. Počas výkonu kontroly bola VSG preukázaná kompenzácia vynaložených finančných prostriedkov z roku 2012 formou bezplatného poskytnutia ubytovania pre partnerov galérie v roku 2013.

2.2. Správnosť vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky

Kontrolou vedenia účtovníctva v zmysle zákona o účtovníctve bolo zistené:

a) *Vecná a formálna úplnosť účtovných dokladov, zabezpečenie trvanlivosti účtovných dokladov a oprava účtovných záznamov*

Tržby za predané vstupenky boli náhodným výberom odkontrolované za mesiac február, jún, júl a august 2012. Pri kontrole boli zistené rozdiely medzi údajmi na základe operatívnej evidencie a údajmi zaúčtovanými v pokladnici organizácie. Vzhľadom k tomu, že vstupenky tiež neboli cenovo rozlíšené a neboli vedené ako prísne zúčtovateľné tlačivá nebolo možné odkontrolovať tržby podľa štruktúry (ceny) predaných vstupeniek.

Nehodnoverná evidencia tržieb za vstupenky a ich zaúčtovanie poukázala v tejto oblasti na nepreukázateľné účtovníctvo podľa § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve.

b) *Správnosť účtovania*

Účtovná jednotka podľa § 3 ods. 1 zákona o účtovníctve účtuje a vykazuje účtovné prípady v období, s ktorým časovo a vecne súvisia. Kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s uvedeným ustanovením v prípade, keď sprostredkovateľskú províziu, viazanú na dosiahnuté príjmy z prenájmu nebytových priestorov, v sume 270,00 eur v plnej výške zaúčtoval na ťarchu nákladov v preverovanom období napriek tomu, že príjmy za mesiac november a december 2012 predstavovali 40 % podiel z celkovo dosiahnutých tržieb. Správne mali byť náklady časovo rozlíšené do účtovného obdobia roka 2012 (2/5 zo sumy) a 2013 (3/5 zo sumy). Uvedeným nesprávnym zaúčtovaním boli v účtovnej závierke roku 2012 vo výkaze ziskov a strát vykázané vyššie náklady v sume 162,00 eur, čím si kontrolovaný subjekt nesplnil povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve.

c) *Zostavenie účtovnej závierky*

Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú riadnu účtovnú závierku, zostavenú k 31. decembru 2012, ktorá pozostávala zo súvahy, výkazu ziskov a strát a z poznámok (tabuľková časť). Predložená riadna účtovná závierka kontrolovaného subjektu obsahovala všeobecné náležitosti v zmysle § 17 ods. 2 zákona o účtovníctve.

V zmysle metodického usmernenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 31. januára 2013 č. MF/9531/2013-31 k postupu pri aplikácii § 1 odsek 5 písmeno b) opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31 nebola textová časť poznámok, v ktorej sa uvádzajú informácie podľa jednotlivých článkov pre ktoré mala účtovná jednotka obsahovú náplň, predložená ako neoddeliteľná súčasť a ako samostatný súbor účtovnej závierky.

d) Tvorba rezerv

Kontrolovaný subjekt nemal vypracovaný vnútorný predpis pre spôsob tvorby a používanie rezerv v zmysle ustanovenia § 14 ods. 2 opatrenia o postupoch účtovania. Tvoril ostatné krátkodobé rezervy na nevyčerpané dovolenky vrátane sociálneho zabezpečenia v sume 7 692,62 eur.

e) Tvorba opravných položiek k pohľadávkam

VSG evidovala v štyroch prípadoch pohľadávky po lehote splatnosti v sume 5 051,22 eur, u ktorých bolo opodstatnené predpokladať, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí (pohľadávky z roku 2009 a 2010). Tým, že k nim nevytvorila opravné položky postupovala v rozpore s § 15 ods. 6 opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v platnom znení (ďalej len „postupy účtovania“).

V dvoch prípadoch bola VSG k pohľadávkam vytvorená opravná položka v 100 % výške. Tieto však z dôvodu zániku a výmazu spoločností z obchodného registra a z registra neziskových organizácií sa stali dubiózne. VSG mala z dôvodu neexistujúcich spoločností pristúpiť k odpísaniu pohľadávok v sume 10 442,20 eur.

Kontrolovaný subjekt tým, že k pohľadávkam nevytváral opravné položky resp. nevytváral ich v správnej výške mal v tejto položke majetku nadhodnotenú aktíva. Vykazovaním nadhodnotených aktív na položke majetku kontrolovaný subjekt si nesplnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve.

Tieto informácie menili významným spôsobom pohľad na finančnú situáciu účtovnej jednotky a preto bolo potrebné uviesť ich v poznámkach kontrolovaného subjektu podľa § 18 ods. 5 zákona o účtovníctve.

f) Pokladničné operácie

VSG mala upravené zásady vedenia pokladnice v smernici Východoslovenskej galérie č. 4/2011 o obehú účtovných dokladov. Pokladničné operácie a manipuláciu s hotovosťou vykonával zamestnanec poverený výkonom tejto činnosti, ktorý mal podpísanú hmotnú zodpovednosť. Denný limit pokladnice v zmysle § 12 bod 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov v sume 1 000,00 eur bol kontrolovaným subjektom dodržaný.

g) Opravy účtovných dokladov

Kontrolou bolo zistené, že VSG pri oprave účtovných dokladov nepostupovala v súlade s § 34 ods. 2 zákona o účtovníctve, keď pri vykonávaných opravách účtovných operácií neuvádzala v obsahu opravovaného účtovného záznamu dôvod opravy, resp. opravu nezdokumentovala záznamom pred opravou.

2.3. Správnosť postupov vo verejnom obstarávaní a ich súlad so zákonom

Pri kontrole dodržiavania ustanovení zákona o verejnom obstarávaní boli preverené prípady, kedy VSG obstarávala služby rokovacím konaním bez zverejnenia, bez splnenia podmienky, že služby z technických dôvodov, umeleckých dôvodov alebo z dôvodov vyplývajúcich z výhradných práv môže poskytnúť len určitý dodávateľ.

VSG pri výbere dodávateľov na poskytnutie služieb v piatich prípadoch použila rokovacie konanie bez zverejnenia. Touto formou obstarala reštaurátorské a prekladateľské služby pri realizácii dvoch projektov a to „Košícká moderna“ a „Reštaurovanie – Anton Jaszusch“. Rokovacie konanie bez zverejnenia bolo použité aj pri výbere dodávateľa na prenájom techniky na realizáciu projektu „Y - Bod pre mladých“. Pritom VSG ako verejný obstarávateľ, uplatnenie postupu vo verejnom obstarávaní, ktorého použitie je podmienené splnením určitej podmienky, neodôvodnila z vecného hľadiska, resp. nepreukázala splnenie uvedenej podmienky a to existenciou len jedného konkrétneho dodávateľa.

VSG pri výbere dodávateľov na poskytnuté služby nevykonala prieskum trhu, resp. neoslovila potenciálnych uchádzačov oprávnených poskytovať požadované služby na daný predmet zákazky. Oslovením len jedného uchádzača nezabezpečila uplatnenie princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, transparentnosti, dostatočnej konkurencieschopnosti ponúk hospodárnosti a efektívnosti v zmysle § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. V dôsledku uvedeného boli finančné prostriedky v sume 19 551,79 eur použité neehospodárne, čím kontrolovaný subjekt konal v rozpore s § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zároveň týmto konaním bola porušená finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. j) uvedeného zákona.

V rozpore s internou smernicou na zabezpečenie vykonania verejného obstarávania s nízkou hodnotou postupovala VSG, keď nevypracovala plán verejného obstarávania pre rok 2012.

VSG konala v rozpore s § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, keď v roku 2012 nezverejnila raz štvrtročne na webovom sídle verejného obstarávateľa, alebo v periodickej tlači, súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000 eur, s uvedením hodnoty, predmetu zákazky a identifikácie úspešného uchádzača. Uvedená povinnosť bola zo strany VSG prvýkrát uverejnená v roku 2013 spolu za rok 2012 a prvý štvrtrok 2013.

2.4. Správnosť zverejňovania informácií, zmlúv, objednávok a faktúr

Kontrolou bolo zistené, že VSG, napriek tomu, že má svoje webové sídlo nepostupovala pri zverejňovaní informácií zmysle ustanovení zákona o slobode informácií. Na základe upozornenia o neplnení si povinností o poskytovaní informácií v zmysle o slobode informácií bol počas výkonu kontroly v roku 2013 uverejnený odkaz o zverejňovaní zmlúv faktúr a objednávok na webovom sídle zriaďovateľa KSK.

Nezverejnením spôsobu zriadenia povinnej osoby, jej právomoci a kompetencie a popis organizačnej štruktúry, miesta, času a spôsobu, akým možno získavať informácie; prehľadu predpisov, pokynov, inštrukcií, výkladových stanovísk, podľa ktorých povinná osoba koná a rozhoduje, konala VSG v rozpore s § 5 písm. a), b) a e) zákona o slobode informácií. Nezverejnením povinných informácií ohľadom uzatvorených zmlúv, objednávok a faktúr v roku 2012, resp. odkazu na webové sídlo zriaďovateľa, na ktorom boli tieto informácie zverejňované, konala VSG v rozpore s § 5a zákona o slobode informácií.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že VSG nezverejnila niektoré uzatvorené zmluvy vôbec. Pri kontrole zverejnenia vybraných faktúr súvisiacich s vyfakturovanými prepravnými službami bol v jednom prípade zistený rozdiel v sume 100,00 eur, zdôvodnený ľudským faktorom.

3. Nakladanie s majetkom

3.1. Správnosť a úplnosť evidencie majetku

a) Obstaranie dlhodobého majetku

Kontrolou bolo zistené, že k 31.12.2012 VSG vykazovala na účte 042-Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (ďalej len „účet 042-Obstaranie DHM“) výdavky súvisiace s opravou strechy vyfakturované v roku 2010 v sume 2 800,00 eur, t.j. majetok, ktorý nespĺňal náležitosti pre vykazovanie na účte 042-Obstaranie DHM. Uvedeným konaním VSG konala v rozpore s postupmi účtovania, zároveň konala v rozpore s § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že k 31.12.2012 bolo na účte 042-Obstaranie DHM evidované obstarané umelecké dielo v sume 2 000,00 eur. Nezaevidovanie uvedeného umeleckého diela k 31.12.2012 vyplývalo z výpožičky jeho zhotoviteľovi. Preberací protokol uvedeného diela spolu s ďalšími dielami nepoužitými a použitými pri výstave CONNECTION, nenahrádzal uzatvorenie písomnej dohody o výpožičke, resp. o nájme.

VSG prenechaním, resp. výpožičkou majetku subjektu bez upravených zmluvných vzťahov nesplnilo povinnosť majetok VÚC zveľadovať, chrániť a zhodnocovať, najmä udržiavať a užívať majetok, chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou, alebo zneužitím v rozpore s § 7 zákona o majetku VÚC. Zároveň tým, že nezabezpečila, aby právne úkony spojené s nakladaním s majetkom mali písomnú formu, čím konala v rozpore s § 6 ods. 6 uvedeného zákona.

b) Pohľadávky

Preverením pohľadávok vykazovaných na účte 311-Odberatelia bolo zistené, že VSG si nesplnila povinnosť používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi,

z dôvodu nekompletnosti postúpených podkladov na vymáhanie právnym zástupcom, čím konala v rozpore § 7 ods. 2 písm. b) zákona o majetku VÚC.

3.2. Inventarizácia majetku

Na základe príkazu štatutára VSG na vykonanie riadnej inventarizácie majetku a záväzkov k 31.12.2012 vydaného 21.12.2012 v zmysle zákona o účtovníctve a Príkazu predsedu KSK č. 3/2012 bola uskutočnená inventarizácia majetku a záväzkov VSG k 31.12.2012. Uvedený príkaz obsahoval menovanie ústrednej inventarizačnej komisie, menovanie čiastkových inventarizačných komisií a postup čiastkových inventarizačných komisií pri vykonávaní a spracovaní výsledkov inventarizácie, harmonogram a predmet inventarizácie.

O priebehu a výsledku inventarizácie bola 28.01.2013 vyhotovená správa ústrednej inventarizačnej komisie, súčasťou ktorej bol súhrnný inventarizačný zápis, ktorý obsahoval porovnanie účtovných stavov so skutočnými stavmi podľa jednotlivých skupín majetku. Inventúrne súpisy a inventarizačné zápisy obsahovali náležitosti uvedené v § 30 ods. 2 a 3 zákona o účtovníctve.

Kontrolou bolo zistené, že VSG pri inventarizácií pohľadávok evidovaných na účte 311-Odberatelia nevykonala posúdenie reálnosti ocenenia tohto majetku, t.j. či skutočný stav majetku zodpovedá oceneniu v účtovníctve, čo nebolo v súlade s § 30 ods. 3 písm. b) a c) zákona o účtovníctve. Ďalej bolo zistené, že nedošlo k posúdeniu opodstatnenosti jeho evidovania na tomto účte (v prípade nevymožiteľných pohľadávok), čo nebolo v súlade s § 43 ods. 1 postupov účtovania.

VSG nepreukázala po vykonaní fyzickej inventúry zbierkového fondu v priebehu roka 2012 stav hmotného majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, údajmi fyzickej inventúry upravenými o prírastky a úbytky uvedeného majetku za dobu od skončenia fyzickej inventúry do konca účtovného obdobia čím konala v rozpore s § 30 ods. 4 zákona o účtovníctve.

3.3. Obstaranie, prenájom a výpožička majetku

VSG pri nakladaní s majetkom postupovala podľa internej smernice - Zásady hospodárenia s majetkom, nájom majetku, výpožička majetku z 30.05.2011 (ďalej len „zásady hospodárenia s majetkom“).

a) Postup VSG pri obsadzovaní nebytových priestorov

VSG, ako správca nehnuteľného majetku vo vlastníctve KSK v zmysle § 9a ods. 1 písm. c) zákona o majetku VÚC deklarovala zámer na prenájom nebytových priestorov na Alžbetinej ulici č. 22 v Košiciach (ďalej len „zámer“). Ponukového konania sa zúčastnil jeden uchádzač, s ktorým, ako úspešným, bola uzavretá zmluva o nájme nebytových priestorov.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že uchádzač nesplnil podmienku účasti na ponukovom konaní v zmysle zámeru, z dôvodu, že účastnícka záloha nebola pripísaná

na účet najneskôr v posledný deň lehoty na predkladanie ponúk (v súlade so zámerom nebol tiež uvedený správny variabilný symbol). Nesplnením podmienky pripísania účastníckej zálohy na účet najneskôr v posledný deň lehoty na predkladanie ponúk t.j. 9.1.2012 (pripísané v prospech VSG 12.01.2012) mal byť jediný záujemca vyradený z ponukového konania. Tým, že v zápisnici z otvárania doručených obálok a z vyhodnotenia doručených ponúk z 10.01.2012 bola komisiou zaznamenaná splnená podmienka zaplatenia zálohy, je zrejmé, že činnosť komisie podľa bodu A) ods. 15 zásad hospodárenia s majetkom bola vykonaná formálne.

Aj napriek nesplneniu podmienky účasti na ponukovom konaní VSG pristúpila s uchádzačom k podpísaniu zmluvy o nájme nebytových priestorov (ďalej len „zmluva“) 31.01.2012. Zmluva bola v rozpore so samotným zámerom v dvoch prípadoch, keď bola uzatvorená na neurčitý čas (v zámere deklarovaná doba určitá, maximálne však na tri mesiace) a z dôvodu poskytnutia jedného parkovacieho miesta pre osobné motorové vozidlo, čo bolo v rozpore s predmetom ponukového konania. Zmluva bola podpísaná 31.01.2012, zverejnená 07.02.2012. Účinnosť nadobudla 08.02.2012. Tým, že po uzavretí zmluvy táto nebola bezodkladne zverejnená na webovom sídle povinnej osoby, bol porušený § 5a ods. 9 zákona o slobode informácií.

Štatutár VSG nevyužil možnosť podľa bodu A) ods. 17 zásad hospodárenia s majetkom odporučiť komisiu neprijat', resp. ponukové konanie zrušiť. Kontrolovaný subjekt pri obsadzovaní nebytových priestorov nesplnil povinnosť uloženú v zmysle § 9a ods. 1 písm. c) zákona o majetku VÚC.

b) Nájomné pomery k nehnuteľnému majetku

Pri kontrole nakladania s majetkom v nadväznosti na plnenie zmluvných podmienok bolo zistené, že nezisková organizácia za mesiac január 2012 na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov z 02.01.2012 uhradila za nájom nebytových priestorov 46,20 eur, pričom táto suma nezohľadňovala výšku náhrady nákladov za poskytnuté služby podľa bodu A) ods. 18 zásad hospodárenia s majetkom. Podľa predmetnej zmluvy bol dohodnutý čas nájmu na dobu určitú od 02.01.2012 do 11.01.2012. Nájomca prenajaté priestory užíval nepretržite do podpísania ďalšej zmluvy o nájme nebytových priestorov z 01.02.2012, ktorou bol dohodnutý prenájom nebytových priestorov na dobu neurčitú.

VSG tým, že zmluvne nedohodla náhradu nákladov za poskytnuté služby spojené s prenájomom nebytových priestorov postupovala v rozpore s bodom A) ods. 18 zásad hospodárenia s majetkom. Tým, že si nesplnila povinnosť poskytovať svoje výkony odplatne porušila ustanovenie § 26 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy Uvedené ustanovenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo porušené tiež v prípade bezodplatného poskytnutia nebytových priestorov a služieb s tým spojených nájomcovi v období bez zmluvného vzťahu t. j. od 12.01.2012 do 31.01.2012.

c) Výška náhrady nákladov spojených s nájmom nebytových priestorov

Preverovaním troch uzavretých zmlúv o nájme nebytových priestorov a s tým súvisiacich poskytnutých služieb bolo vo všetkých prípadoch zistené, že kontrolovaný subjekt nepostupoval podľa bodu A) ods. 18 zásad hospodárenia s majetkom, podľa ktorého výšku náhrady nákladov za poskytnuté služby vypočíta ekonomický odbor VSG podľa osobitného rozhodnutia. Kontrolovaný subjekt nepreukázal rozhodnutím stanovenie výšky náhrad

nákladov na dodávku služieb na základe kalkulácie ekonomicky oprávnených nákladov, čím nepostupoval v súlade s § 12 ods. 5 zákona o cenách. Tieto neprehodnocoval v nadväznosti na skutočne vynaložené náklady.

Tým, že kontrolovaný subjekt znášal náklady na dodávku služieb zo svojho rozpočtu neplnil povinnosť zachovávať hospodárnosť pri používaní verejných prostriedkov uloženú v § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Strata z takto uzavretých zmlúv predstavovala v preverovanom období výšku minimálne 2 090,00 eur, bez príjmu za prenájom parkovacích miest v sume 1 110,00 eur.

Kontrolou bolo zistené, že VSG ako prenajímateľ si neuplatnila dodatkom k zmluvám z roku 2010, 2011 zmluvne dojednané výhradné právo v šesťmesačných lehotách od účinnosti zmluvy zvýšiť cenu nájomného v pomere k rastu inflácie v súlade čl. IV. bodom 2 uzatvorených zmlúv.

d) Poistenie majetku

Kontrolou povinnosti podľa § 12 zákona o múzeách a galériách zabezpečiť vytvorenie systému bezpečnosti a tak zabrániť odcudzeniu a strate zbierkových predmetov bolo zistené, že KSK ako poisťník zbierkového fondu uzavrel poisťnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poistenie vnútroštátnej prepravy vecí (umelecké diela) pri dohodnutí územnej platnosti na územie Slovenskej republiky a krajín Európskej únie. V zmysle uzavretej zmluvy vyplynula povinnosť doručiť jeden deň pred dátumom prepravy umeleckých diel prihlášku obsahujúcu zoznam prepravovaných umeleckých diel (typ diela, autor, názov, značenie, rozmery a poisťná suma) a špecifikáciu motorového vozidla, vykonávajúceho dopravu (druh vozidla, továrenská značka a typ, evidenčné číslo). VSG ako správca zvereneného majetku si túto povinnosť voči poisťníkovi neplnila, čím nebola dostatočne zabezpečená ochrana zbierkových predmetov podľa § 8 ods. 2 písm. d) zákona o múzeách a galériách.

Kontrolovaný subjekt porušil § 7 ods. 2 písm. b) zákona o majetku VÚC v tom, že majetok samosprávneho kraja zverený mu do správy nechránil pred stratou a zneužitím.

4. Vnútorň kontrolný systém

Na vykonanie kontroly v zmysle zákona o finančnej kontrole mala VSG vypracovaný interný predpis „Smernica na zabezpečenie vykonávania predbežnej finančnej kontroly a priebežnej finančnej kontroly“ v znení dodatku č. 1, ktorý špecifikoval druh kontrolnej činnosti a zodpovednosť.

Preverením vykonávania predbežnej finančnej kontroly bolo zistené, že táto nebola v kontrolovanom období vykonávaná v zmysle zákona o finančnej kontrole minimálne v prípadoch uvedených v tomto protokole o výsledku kontroly. Pri niektorých finančných operáciách uskutočnených v kontrolovanom období nebola vykonaná predbežná finančná kontrola vôbec, t.j. nebola overovaná každá pripravovaná finančná operácia, čím VSG konala v rozpore s § 6 ods. 1 uvedeného zákona.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že v niektorých prípadoch bola finančná kontrola vykonaná formálne, keď nebolo deklarované, či pripravovaná finančná operácia je v súlade s hospodárnosťou, efektívnosťou a účinnosťou, po dodaní tovaru resp. služby nebolo overené,

či tovar, resp. služba bola dodaná v súlade s objednávkou alebo zmluvou, nebol overený, resp. uvedený správny účet, na ktorý platba smerovala a pod.

O tom, že predbežná finančná kontrola v organizácii nefungovala svedčia nedostatky tak formálneho charakteru, ako aj nedostatky porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, napr. v prípadoch, keď žiadanka na drobný výdaj bola vystavená až po vyplatení peňazí v hotovosti, v cestovnom príkaze nebol uvedený dopravný prostriedok, miesta pobytu, časy odchodu a príchodu v jednotlivých mestách, keď bol výdavok uskutočnený pred vykonaním predbežnej finančnej kontroly a dátumom vystavenia žiadanky resp. keď predbežná finančná kontrola bola vykonaná bez uvedenia dátumu.

Ďalej bolo zistené, že v objednávkach neboli uvedené základné náležitosti dokumentu, pri stručnom opise objednaného tovaru, služby, práce (názov, množstvo, dohodnutá cena, dodacie a platobné podmienky) potvrdzujúce uzatvorený zmluvný vzťah a povinnosti VSG voči dodávateľovi. Neuvedenie dohodnutej ceny v objednávke vytváralo priestor na vyfakturovanú cenu stanovenú dodávateľom, bez jej porovnania na výdavky uvedené v rozpočte. Preverení účtovných dokladov, fakturácie a podkladov resp. náležitostí účtovných dokladov bolo zistené, že objednávky neboli vždy vystavované pred splnením záväzku zo strany dodávateľa, čo dokazoval nezachovaný číselný rad, t.j. číslovanie objednávok, v niektorých prípadoch neboli objednávky vystavené vôbec, čo malo vplyv na nevykonanie predbežnej finančnej kontroly a tým konanie VSG v rozpore s § 9 zákona o finančnej kontrole

Kontrolou zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov uvedené v tomto protokole o výsledku kontroly poukázali na slabý vnútorný kontrolný systém VSG.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali 18.07.2013

Ing. Tatiana Immerova
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Anna Sováková
členka kontrolnej skupiny

Ing. Róbert Oravec
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená

Mgr. Lena Lešková
riaditeľka Východoslovenskej galérie